

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 17. decembra 2015 *

„Predhodno odločanje — Območje svobode, varnosti in pravice — Direktiva 2005/85/ES — Minimalni standardi glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah —

Člen 39 — Pravica do učinkovitega pravnega sredstva — Ponovne prošnje za azil — Nesuspendivni učinek pravnega sredstva zoper odločbo pristojnega nacionalnega organa, da ne obravnava naknadne prošnje za azil — Socialno varstvo — Listina Evropske unije o temeljnih pravicah — Člen 19(2) — Člen 47“

V zadevi C-239/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Tribunal du travail v Liègeu (Belgija) z odločbo z dne 7. maja 2014, ki je prispela na Sodišče 14. maja 2014, v postopku

Abdoulaye Amadou Tall

proti

Centre public d'action sociale de Huy,

ob udeležbi

Agence fédérale pour l'accueil des demandeurs d'asile (Fedasil),

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi L. Bay Larsen (poročevalec), predsednik tretjega senata v funkciji predsednika četrtega senata, J. Malenovský, M. Safjan, sodnika, A. Prechal in K. Jürimäe, sodnici,

generalni pravobranilec: P. Cruz Villalón,

sodni tajnik: V. Tourrès, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 6. maja 2015,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za A. A. Talla D. Andrien, odvetnik,

— za Centre public d'action sociale de Huy S. Pierre in A. Fischer, odvetnika,

— za Agence fédérale pour l'accueil des demandeurs d'asile (Fedasil) A. Detheux, odvetnik,

* Jezik postopka: francoščina.

- za belgijsko vlado M. Jacobs, C. Pochet in S. Vanrie, agenti,
- za madžarsko vlado M. Fehér in G. Koós, agenta,
- za Evropsko komisijo M. Condou-Durande, agentka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 3. septembra 2015
izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 39 Direktive Sveta 2005/85/ES z dne 1. decembra 2005 o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah (UL L 326, str. 13, in popravek UL 2006, L 236, str. 36) in člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med A. A. Tallom in Centre public d'action sociale de Huy (v nadaljevanju: CPAS) glede odločbe o odvzemu socialne pomoči, ki jo je ta organ sprejel zoper A. A. Talla.

Pravni okvir

EKČP

- 3 Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisana v Rimu 4. novembra 1950 (v nadaljevanju: EKČP), v členu 3 z naslovom „Prepoved mučenja“ določa:
„Nihče ne sme biti podvržen mučenju ali nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju.“
- 4 Člen 13 EKČP z naslovom „Pravica do učinkovitega pravnega sredstva“ določa:
„Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.“

Pravo Unije

Direktiva 2005/85

- 5 V uvodni izjavi 8 Direktive 2005/85 je navedeno:
„Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki so priznana zlasti v [Listini].“
- 6 V uvodni izjavi 15 te direktive je navedeno:
„Če prosilec vloži naknadno prošnjo, ne da bi predložil nove dokaze ali navedbe, bi bila zahteva, da države članice ponovno izpeljejo celoten postopek, nesorazmerna. V teh primerih bi morala imeti država članica možnost izbire med postopki, ki vključujejo izjeme od jamstev, ki so sicer zagotovljena prosilcu.“

7 V uvodni izjavi 27 omenjene direktive je navedeno:

„V skladu s temeljnim načelom prava [Unije] je, da je zoper odločbe v zvezi s prošnjami za azil in z odvzemom statusa begunca na razpolago učinkovito pravno sredstvo pred sodiščem države članice v smislu člena [267 PDEU]. Učinkovitost pravnega sredstva, tudi kar zadeva preučitev pomembnih dejstev, je odvisna od celotnega upravnega in sodnega sistema posamezne države članice.“

8 Člen 7 te direktive, naslovljen „Pravica ostati v državi članici do zaključka obravnave prošnje“, določa:

„1. Prosilcem se dovoli ostati v državi članici izključno zaradi postopka, dokler organ za presojo ne izda odločbe v postopku na prvi stopnji iz Poglavlja III. Ta pravica ostati v državi članici ne pomeni upravičenosti do dovoljenja za prebivanje.

2. Države članice lahko predvidijo izjemo samo, kadar naknadna prošnja v skladu s členoma 32 in 34 ne bo nadalje obravnavana ali kadar bodo predale ali izročile osebo drugi državi članici na podlagi evropskega naloga za prijetje [...] ali na kakšni drugi podlagi tretji državi ali mednarodnim kazenskim sodiščem.“

9 Člen 24 Direktive 2005/85 z naslovom „Posebni postopki“ določa:

„1. Države članice lahko predvidijo naslednje posebne postopke, ki odstopajo od temeljnih načel in jamstev iz Poglavlja II:

(a) predhodno obravnavo za obravnavanje primerov, ki se rešujejo v okviru Oddelka IV;

[...]“

10 Člen 32 te direktive, naslovljen „Naknadne prošnje“, določa:

„[...]“

2. Poleg tega lahko države članice uporabijo poseben postopek iz odstavka 3, če oseba vloži naknadno prošnjo za azil:

[...]

(b) po izdaji odločbe o predhodni prošnji. Države članice se lahko odločijo tudi, da ta postopek uporabijo šele po izdaji dokončne odločbe.

3. Naknadna prošnja za azil je najprej predmet predhodne obravnave o tem, ali so se po umiku predhodne prošnje ali po izdaji odločbe v zvezi s prošnjo iz odstavka 2(b) tega člena pojavili ali bili s strani prosilca navedeni novi elementi ali ugotovitve v zvezi z vprašanjem, ali prosilec izpolnjuje pogoje za status begunca v skladu z Direktivo [Sveta] 2004/83/ES [z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 7, str. 96)].

4. Če se po predhodni obravnavi iz odstavka 3 tega člena pojavijo ali so s strani prosilca navedeni novi elementi, ki pomembno povečujejo verjetnost, da prosilec izpolnjuje pogoje za status begunca v skladu z Direktivo 2004/83/ES, se obravnavanje prošnje nadaljuje v skladu s Poglavljem II.

5. Države članice lahko v skladu z nacionalno zakonodajo nadaljujejo z obravnavanjem naknadne prošnje, kadar obstajajo drugi razlogi, na podlagi katerih je treba primer ponovno odpreti.

6. Države članice se lahko odločijo, da nadaljujejo z obravnavanjem samo, če zadevni prosilec brez svoje krivde v predhodnem postopku ni mogel uveljaviti okoliščin iz odstavkov 3, 4 in 5 tega člena, zlasti z uveljavljanjem svoje pravice do učinkovitega pravnega sredstva v skladu s členom 39.

[...]“

- 11 Člen 34 Direktive 2005/85, naslovljen „Postopkovna pravila“, v odstavku 2 določa:

„Države članice lahko v nacionalnem pravu določijo pravila o predhodni obravnavi v skladu s členom 32. [...]

[...]

Ti pogoji prosilcu za azil ne smejo onemogočiti dostopa do novega postopka, niti ne povzročiti dejanskega izničenja ali resne okrnjenosti tega dostopa.“

- 12 Člen 39 te direktive, naslovljen „Pravica do učinkovitega pravnega sredstva“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da ima prosilec za azil pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem zoper:

[...]

(c) odločbo v skladu s členoma 32 in 34, da se naknadna prošnja ne bo obravnavala;

[...]

2. Države članice predvidijo roke in druga potrebna pravila za uveljavljanje pravice prosilca do učinkovitega pravnega sredstva v skladu z odstavkom 1.

3. Države članice, kadar je primerno, predvidijo v skladu s svojimi mednarodnimi obveznostmi pravila glede:

(a) vprašanja, ali ima pravno sredstvo v skladu z odstavkom 1 za posledico, da prosilec lahko ostane v zadevni državi članici do odločitve o pravnem sredstvu;

(b) možnosti pravnega sredstva ali zaščitnih ukrepov, kadar pravno sredstvo v skladu z odstavkom 1 nima za posledico, da prosilec lahko ostane v zadevni državi članici do odločitve o pravnem sredstvu. Države članice lahko predvidijo tudi pravno sredstvo po uradni dolžnosti [...]

[...]“

Direktiva 2008/115/ES

- 13 Člen 6(1) Direktive Sveta 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, str. 98), naslovljen „Odločba o vrnitvi“, določa:

„Brez poseganja v izjeme iz odstavkov 2 do 5 države članice izdajo odločbo o vrnitvi vsakemu državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njihovem ozemlju.“

14 Člen 13 te direktive določa:

„1. Zadevnemu državljanu tretje države se zagotovi učinkovito pravno sredstvo, da se pritoži zoper odločbo v zvezi z vrnitvijo iz člena 12(1) ali zagotovi njen ponovni pregled pred pristojnim sodnim ali upravnim organom ali pred pristojnim telesom, katerega člani so nepristranski in neodvisni.

2. Organ ali telo iz odstavka 1 je pristojno za pregled odločb v zvezi z vrnitvijo iz člena 12(1), vključno z možnostjo začasne odložitve njihove izvršitve, razen če se začasna odložitev že uporablja po nacionalni zakonodaji.

[...]“

Belgijsko pravo

15 Člen 4 zakona z dne 12. januarja 2007 o sprejemu prosilcev za azil in nekaterih drugih kategorij tujcev (*Moniteur belge* z dne 7. maja 2007, str. 24027), v različici, ki se je uporabljala v postopku v glavni stvari, določa:

„Agencija lahko s posebej obrazloženo odločbo odloči, da prosilec za azil, ki vloži drugo prošnjo za azil, med obravnavo te prošnje ne more uživati ugodnosti iz člena 6(1) tega zakona, dokler Urad za tujce spisa ne posreduje Komisariatu za begunce in osebe brez državljanstva [...]“

16 Člen 6(2) tega zakona določa:

„Brez poseganja v člene 4, 4/1 in 35/2 tega zakona se materialna pomoč odobri vsakemu prosilcu za azil od vložitve prošnje do konca trajanja postopka.

Če je ob koncu postopka za azil izdana zavrnilna odločba, materialna pomoč preneha z iztekom roka za izvršitev odločbe o vrnitvi, vročene prosilcu. [...]“

[...]“

17 Člen 57(2) zakona z dne 8. julija 1976, ki ureja delovanje centrov za socialno delo, v različici, ki se je uporabljala v postopku v glavni stvari, določa:

„[...]“

Tujec, ki je begunec in je zaprosil za tak status, nezakonito prebiva v Kraljevini Belgiji, če je bila njegova prošnja za azil zavrnjena in mu je bila vročena odločba o vrnitvi.

Razen nujne zdravstvene pomoči socialna pomoč, odobrena tujcu, ki je bil ob vročitvi izvršljive odločbe o vrnitvi do nje dejansko upravičen, preneha na dan, ko tujec dejansko zapusti ozemlje, najpozneje pa na dan izteka roka, ki je določen v odločbi o vrnitvi.

[...]“

18 V skladu s členi 39/1, 39/2(1)(3), 39/76, 39/82(4)(2) in 57/6/2 zakona z dne 15. decembra 1980 o vstopu na ozemlje, prebivanju, nastanitvi in odstranitvi tujcev (*Moniteur belge* z dne 31. decembra 1980, str. 14584, v nadaljevanju: zakon z dne 15. decembra 1980) v različici, ki se je uporabljala v postopku v glavni stvari, se zoper neobravnavanje naknadne prošnje za azil lahko vložita le tožba za razglasitev ničnosti in predlog za izredno odložitev.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 19 A. A. Tall, senegalski državljani, je v Belgiji vložil prvo prošnjo za azil, katere zavrnitev je bila potrjena z odločbo sveta za pravdne zadeve za tujce (Conseil du contentieux des étrangers) z dne 12. novembra 2013.
- 20 Tožeča stranka je zoper to odločbo vložila tožbo pri Conseil d'État, ki je s sodbo z dne 10. januarja 2014 to tožbo razglasilo za nedopustno.
- 21 A. A. Tall je 16. januarja 2014 vložil drugo prošnjo za azil in navedel dejstva, za katera je trdil, da so nova.
- 22 Generalni komisariat za begunce in osebe brez državljanstva je s sklepom z dne 23. januarja 2014 zavrnil obravnavanje te druge prošnje za azil.
- 23 Z odločbo z dne 27. januarja 2014 je CPAS z učinkom od 10. januarja 2014 odvzel socialno pomoč, do katere je bil upravičen A. A. Tall, z obrazložitvijo, da je tožeča stranka vložila drugo prošnjo za azil, zato ta organ „ni več pristojen za nudenje socialne pomoči, ki ustreza dohodku za integracijo, in zdravstvene pomoči“.
- 24 A. A. Tallu je bila 10. februarja 2014 vročena odločba o vrnitvi.
- 25 Tožeča stranka je 19. februarja 2014 pri svetu za pravdne zadeve za tujce vložila tožbo zoper odločbo, da se njegoa druga prošnja za azil ne obravnava.
- 26 Vzporedno s to tožbo je A. A. Tall 27. februarja 2014 pri predložitvenem sodišču vložil tožbo zoper odločbo CPAS, s katero mu je bila odvzeta socialna pomoč.
- 27 Predložitveno sodišče je ugotovilo, da je bila ta tožba dopustna in utemeljena v delu, v katerem se je nanašala na obdobje od 10. januarja 2014 do 17. februarja 2014, ker je na podlagi upoštevnihi nacionalnih predpisov odločba o odvzemu socialne pomoči iz postopka v glavni stvari lahko začela veljati šele z dnem izteka roka za prostovoljno odstranitev, določenega v odločbi o vrnitvi, in sicer 18. februarja 2014.
- 28 Glede socialne pomoči, do katere naj bi bil A. A. Tall upravičen tudi še po 18. februarju 2014, je predložitveno sodišče ugotovilo, da tožeča stranka v skladu z nacionalnimi predpisi ne more vložiti pravnega sredstva z neomejeno pristojnostjo in s suspenzivnim učinkom zoper odločbo, da se njena druga prošnja za azil ne obravnava. To sodišče namreč meni, da se zoper odločbo, da se zoper naknadno prošnjo za azil v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo lahko vložita le tožba za razglasitev ničnosti in predlog za „izredno“ odložitev, ki glede na to, da nista suspenzivni, zadevni osebi odrekata pravico do prebivanja in do socialne pomoči.
- 29 V teh okoliščinah je tribunal du travail v Liègeu prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„V skladu s členom 39/1 zakona z dne 15. decembra 1980 o vstopu na ozemlje, prebivanju, nastanitvi in odstranitvi tujcev v povezavi s členi 39/2(1)(3), 39/76, 39/82(4)(2)(d) in 57/6/2 tega zakona se zoper neobravnavanje ponovne prošnje za mednarodno zaščito lahko vložita le tožba za razglasitev ničnosti in predlog za izredno odložitev. Ali ti pravni sredstva, ker se o njiju ne odloča z neomejeno pristojnostjo in ker ne odložita izvršitve, pri čemer prosilec med njunim obravnavanjem ni upravičen do dovoljenja za prebivanje niti do materialne pomoči, izpolnujeta zahteve iz člena 47 Listine [...] in člena 39 Direktive [...] 2005/85 [...], ki določata pravico do učinkovitega pravnega sredstva?“

Vprašanje za predhodno odločanje

Dopustnost

- 30 CPAS, Fedasil, belgijska vlada in Evropska komisija trdijo, da vprašanje za predhodno odločanje ni dopustno. Trdijo namreč, da je zakon z dne 10. aprila 2014 o različnih določbah v zvezi s postopkom pred svetom za pravdne zadeve za tujce in Conseil d'État (v nadaljevanju: zakon z dne 10. aprila 2014), ki je spremenil zakon z dne 15. decembra 1980, začel veljati 31. maja 2014, torej po tem, ko je Sodišče prejelo ta predlog za predhodno odločanje, in da se glede na prehodne določbe iz člena 26 tega zakona pravnemu sredstvu, ki ga je vložil A. A. Tell zoper odločbo, da se njegova druga prošnja za azil ne obravnava, zato prizna suspenzivni učinek in se mu za obdobje obravnavanja tega pravnega sredstva prizna materialno pomoč.
- 31 Sodišče je predložitveno sodišče zaprosilo, naj ga obvesti o posledicah začetka veljavnosti zakona z dne 10. aprila 2014 na spor o glavni stvari in na predlog za sprejetje predhodne odločbe, in naj pojasni, ali ta spor pred tem sodiščem še teče in če teče, ali je odgovor Sodišča nujen za odločitev o tem sporu.
- 32 Predložitveno sodišče je v odgovoru, ki je na Sodišče prispel 19. januarja 2015, pojasnilo, da ta spor v delu, v katerem se nanaša na obdobje med 18. februarjem 2014 in 31. majem 2014, še vedno poteka pred tem sodiščem.
- 33 Poleg tega je Fedasil na Sodišče 28. maja 2015 vložil prepis sodbe belgijskega ustavnega sodišča (Cour constitutionnelle) št. 56/2015 z dne 7. maja 2015. To sodišče, ki mu je predložitveno sodišče prav tako predložilo vprašanje za predhodno odločanje glede skladnosti nacionalnih predpisov iz postopka v glavni stvari z belgijsko ustavo v povezavi z EKČP, je odločilo, da se glede na začetek veljavnosti zakona z dne 10. aprila 2014 in prehodnih določb iz člena 26 tega zakona, ta zakon za postopek, ki ga je začel A. A. Tell pred svetom za pravdne zadeve za tujce, uporablja in je odločilo, da bo zadevo vrnilo temu predložitvenemu sodišču v ponovno razsojanje in odločitev, ali je vprašanje za predhodno odločanje pred ustavnim sodiščem še potrebno.
- 34 V zvezi s tem je treba spomniti, da v okviru postopka, določenega v členu 267 PDEU, le nacionalno sodišče, ki odloča o sporu in ki mora prevzeti odgovornost za sodno odločbo, ki mora biti sprejeta, glede na posebnosti zadeve, presoja nujnost sprejetja predhodne odločbe, da bi lahko izdalo sodbo, in upoštevnost vprašanj, ki jih postavi Sodišču. Posledično mora Sodišče, kadar se postavljena vprašanja nanašajo na razlago prava Unije, načeloma odločiti. Domnevo upoštevnosti, ki velja za vprašanja za predhodno odločanje, ki jih predložijo nacionalna sodišča, je mogoče zavrniti le izjemoma, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora v postopku v glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo pravnih in dejanskih elementov, da bi lahko na zastavljena vprašanja dalo koristne odgovore (sodba FOA, C-354/13, EU:C:2014:2463, točka 45 in navedena sodna praksa).
- 35 V zvezi s tem je treba tudi opozoriti, da Sodišče ni pristojno, da bi se v okviru odločanja o predlogu za sprejetje predhodne odločbe izreklo o razlagi nacionalnih določb niti da bi presojalo o tem, ali jih predložitveno sodišče pravilno razlaga. Le nacionalna sodišča so namreč pristojna za razlago nacionalnega prava (sodba Samba Diouf, C-69/10, EU:C:2011:524, točka 59 in navedena sodna praksa).
- 36 Iz tega izhaja, da Sodišču ni treba odločiti o tem, ali je treba prehodno določbo novega zakona razlagati tako, da se ta zakon uporablja retroaktivno za položaj A. A. Talla, zlasti za sporno obdobje, ki ga predložitveno sodišče navaja v odgovoru z dne 19. januarja 2015 na prošnjo za informacije, ki mu jo je poslalo Sodišče.
- 37 Zato ni očitno, da razlaga prava Unije, za katero je zaprosilo predložitveno sodišče, ni nujna za razrešitev spora o glavni stvari.

38 Zato je to vprašanje za predhodno odločanje dopustno.

Vsebinska presoja

- 39 Predložitveno sodišče z vprašanjem za predhodno odločanje v bistvu sprašuje, ali je treba člen 39 Direktive 2005/85 glede na člen 47 Listine razlagati tako, da nasprotuje nacionalni zakonodaji, ki pravnemu sredstvu zoper odločbo – kot je ta v postopku v glavni stvari – da se naknadna prošnja za azil ne obravnava, ne priznava suspenzivnega učinka.
- 40 Najprej je treba pojasniti, da je treba drugo prošnjo za azil, ki jo je vložil A. A. Tall, dejansko obravnavati kot „naknadno prošnjo“ v smislu člena 32 Direktive 2005/85, in da odločitev Generalnega komisariata za begunce in osebe brez državljanstva, da se zavrne obravnavanje te prošnje, pomeni „odločbo, da se naknadna prošnja ne bo obravnavala“ v smislu člena 39(1)(c) te direktive.
- 41 Ta direktiva v členu 39 določa lastnosti, ki jih mora imeti pravno sredstvo zoper odločbo, da se naknadna prošnja za azil ne bo obravnavala, in v členu 24 z naslovom „Posebni postopki“ določa, da lahko države članice določijo posebne postopke, ki odstopajo od temeljnih načel in jamstev iz Poglavlja II te direktive.
- 42 Določiti je treba, ali je treba ta člena razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni zakonodaji, ki pravnemu sredstvu zoper odločbo – kot je ta v postopku v glavni stvari – da se naknadna prošnja za azil ne obravnava, ne priznava suspenzivnega učinka in ki osebo, ki je tako prošnjo vložila po zavrnitvi predhodne prošnje za azil, prikrajša za pravico med drugim do finančne pomoči vse do odločitve o pravnem sredstvu zoper to odločbo.
- 43 Najprej je treba poudariti, da postopki, ki jih določa Direktiva 2005/85, določajo minimalne standarde in da imajo države članice v več pogledih diskrecijsko pravico pri izvajanju teh določb ob upoštevanju posebnosti nacionalnega prava (sodba Samba Diouf, C-69/10, EU:C:2011:524, točka 29).
- 44 Spomniti je treba, da člen 39 Direktive 2005/85, ki določa temeljno načelo pravice do učinkovitega pravnega sredstva, državam članicam pa nalaga, naj prosilec za azil zagotovi pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem zoper akte, ki so navedeni v odstavku 1.
- 45 V zvezi s tem člen 39(1)(c) navedene direktive določa, da države članice zagotovijo, da ima prosilec za azil pravico do učinkovitega pravnega sredstva zoper „odločbo v skladu s členoma 32 in 34 [te direktive], da se naknadna prošnja ne bo obravnavala“.
- 46 Poleg tega je treba opozoriti, kot izhaja iz uvodne izjave 15 Direktive 2005/85, da zahteva, če prosilec vloži naknadno prošnjo, ne da bi predložil nove dokaze ali navedbe, da države članice ponovno izpeljejo celoten postopek, ni sorazmerna in da bi države članice morale imeti možnost izbire med postopki, ki vključujejo izjeme od jamstev, ki so sicer zagotovljena prosilcu.
- 47 Kot torej določa člen 32(2)(b) Direktive 2005/85, se odločba, da se naknadna prošnja ne obravnava, lahko sprejme v okviru „posebnega postopka“ po postopku, ki je v skladu s členom 32(3) te direktive sestavljen iz predhodne obravnave te prošnje, v kateri naj bi se med drugim določilo, ali so se po izdaji odločbe v zvezi s predhodno prošnjo zadevnega prosilca pojavili novi elementi ali jih je navedel prosilec ali ugotovitve glede tega, ali prosilec izpolnjuje pogoje za status begunca.
- 48 Člen 32(4) Direktive 2005/85 vsekakor določa, da če se po predhodni obravnavi pojavijo novi elementi ali jih navede prosilec, ki pomembno povečujejo verjetnost, da prosilec izpolnjuje pogoje za status begunca, se obravnavanje prošnje nadaljuje v skladu s Poglavljem II te direktive v zvezi s temeljnimi

načeli in jamstvi. Če pa se, kot v postopku v glavni stvari, po tej predhodni obravnavi naknadna prošnja ne obravnava, lahko države članice na podlagi člena 7(2) te direktive določijo izjemo od pravila iz odstavka 1 tega člena, da se prosilcem dovoli ostati v državi članici izključno zaradi postopka.

- 49 Iz tega *a fortiori* izhaja, da lahko države članice določijo, da pravno sredstvo zoper odločbo, da se naknadna prošnja za azil ne obravnava – kot je to v postopku v glavni stvari – nima suspenzivnega učinka.
- 50 Poleg tega je treba poudariti, da je treba določbe Direktive 2005/85 razlagati – kot je navedeno v uvodni izjavi 8 te direktive – ob polnem spoštovanju temeljnih pravic in načel, ki so priznana v Listini.
- 51 Zato je treba lastnosti pravnega sredstva iz člena 39 te direktive določiti v skladu s členom 47 Listine, ki pomeni potrditev načela učinkovitega pravnega sredstva in v skladu s katerim ima vsakdo, ki so mu kršene pravice in svoboščine, zagotovljene s pravom Unije, pravico do učinkovitega pravnega varstva pred sodiščem, ob spoštovanju pogojev, določenih v navedenem členu (glej po analogiji sodbo Abdida, C-562/13, EU:C:2014:2453, točka 45 in navedena sodna praksa).
- 52 V zvezi s tem iz pojasnil k členu 47 Listine izhaja, da prvi odstavek tega člena temelji na členu 13 EKČP.
- 53 Poudariti je treba tudi, da člen 19(2) Listine med drugim določa, da se nihče ne sme izročiti državi, v kateri zanj obstaja resna nevarnost, da bo nečloveško ali ponižujoče obravnavan.
- 54 Iz sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice, ki jo je treba na podlagi člena 52(3) Listine upoštevati pri razlagi člena 19(2) te listine, izhaja, da kadar se država odloči izročiti tujca državi, za katero je na podlagi utemeljenih razlogov mogoče domnevati, da bi bil tujec v njej izpostavljen resničnemu tveganju, da bo obravnavan v nasprotju s členom 3 EKČP, učinkovitost vloženega pravnega sredstva iz člena 13 EKČP zahteva, da imajo zadevne osebe zoper izvršitev ukrepa, ki omogoča njihovo vrnitev, na voljo zakonsko suspenzivno pravno sredstvo (glej zlasti sodbi ESČP v zadevi Gebremedhin proti Franciji, CEDH 2007-II, točka 67, in v zadevi Hirsi Jamaa in drugi proti Italiji, CEDH 2012-II, točka 200).
- 55 Navesti pa je treba, da se v tem primeru spor o glavni stvari nanaša le na zakonitost odločbe, da se naknadna prošnja za azil ne obravnava, v smislu člena 32 Direktive 2005/85.
- 56 Nesuspenzivnost pravnega sredstva, vloženega zoper tako odločbo, je načeloma v skladu s členom 19(2) in členom 47 Listine. Čeprav namreč taka odločba državljanu tretje države ne omogoča mednarodne zaščite, njena izvršitev ne bi smela voditi do izročitve tega državljana.
- 57 Nasprotno pa, če pri obravnavi prošnje za azil, ki je vložena po ali pred izdajo odločbe, kot je ta v postopku v glavni stvari, država članica zoper zadevnega državljana tretje države izda odločbo o vrnitvi v smislu člena 6 Direktive 2008/115, bi ta moral ta imeti možnost, da zoper to odločbo v skladu s členom 13 te direktive uresničuje svojo pravico do učinkovitega pravnega sredstva.
- 58 V zvezi s tem iz sodne prakse Sodišča izhaja, da mora pravno sredstvo vsekakor imeti suspenzivni učinek, če je vloženo zoper odločbo o vrnitvi, zaradi izvršitve katere je lahko zadevni državljan tretje države izpostavljen resnemu tveganju, da bo podvržen smrtni kazni, mučenju ali drugemu nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju, in tako temu državljanu tretje države zagotoviti spoštovanje zahtev iz členov 19(2) in 47 Listine (glej v tem smislu sodbo Abdida, C-562/13, EU:C:2014:2453, točki 52 in 53).

- 59 Iz tega izhaja, da neobstoj suspenzivnega pravnega sredstva zoper odločbo, kot je ta v postopku v glavni stvari, zaradi izvršitve katere zadevnega državljana tretje države ni mogoče izpostaviti tveganju obravnavanja v nasprotju s členom 3 EKČP, ne pomeni kršitve pravice do učinkovitega sodnega varstva, kot jo določa člen 39 Direktive 2005/85 glede na člena 19(2) in 47 Listine.
- 60 Glede na zgoraj navedeno je treba na vprašanje za predhodno odločanje odgovoriti, da je treba člen 39 Direktive 2005/85 glede na člen 19(2) in člen 47 Listine razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni zakonodaji, ki pravnemu sredstvu zoper odločbo, da se naknadna prošnja za azil ne obravnava – kot je ta v postopku v glavni stvari – ne priznava suspenzivnega učinka.

Stroški

- 61 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopkih pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Člen 39 Direktive Sveta 2005/85/ES z dne 1. decembra 2005 o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah glede na člen 19(2) in člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah je treba razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni zakonodaji, ki pravnemu sredstvu zoper odločbo, da se naknadna prošnja za azil ne obravnava, ne priznava suspenzivnega učinka.

Podpisi